18.30 h. – 19.00 h. Cristòfor Salom (Museu d'Història de Tarragona). **Arquitectura i decoració d'època visigòtica: El cas de la plaça dels Àngels.**

19.00 h. - 19.30 h. Javier Guidi-Sánchez (Universitat Rovira i Virgili). ***Spolia et varietas*: la construcció dels conjunts cristians de *Tarraco*.**

19.30 h.- 20.00 h. Javier Domingo (Universitat Rovira i Virgili). **L'aprofitament de material decoratiu clàssic a la baixa antiguitat a Catalunya.**

20.00h. – 20.30 h. Debat

DIVENDRES, 30 GENER DE 2009

V SESSIÓ

ORGANIZACIÓ DEL PROJECTE ARQUITECTÒNIC I AGENTS EN LA CONSTRUCCIÓ PÚBLICA.
Presideix: Isabel Rodà

10.00 h. - 10.30 h. Enrique Melchor Gil (Universitat de Córdoba). ***La regulación jurídica del evergetismo edilicio y estatuario en época altoimperial: su repercusión en las ciudades y en las conductas munificentes.***

10.30 h. – 11.00 h. Juan Francisco Rodríguez Neila (Universitat de Córdoba). ***Administración municipal y construcción pública en la ciudad romana.***

11.00 h. – 11.30 h. Fausto Zevi (Universitat *la Sapienza,* Roma). ***Clipei* de Pozzuoli.**

11.30 h. – 12.00 h. Pausa

12.00 h. – 12.30 h. Acte de clausura / Conclusions (Ricardo Mar / Rafael Gabriel)

12.30 h. – 13.00 h. Intervenció de Theodor Hauschild. ***Algunas observaciones en la construcción de la sala-aula situada detrás de la catedral de Tarragona.***

A partir de l'exemple de Tarraco proposem examinar els mecanismes que envoltaven la construcció a la societat romana, des de l'extracció dels materials de construcció de les pedreres, la seva distribució, el planejament de l'obra sobre el solar, l'execució del projecte i la resolució dels acabats decoratius. Els condicionants tècnics i els responsables en cada moment del procés constructiu, són elements que faciliten la comprensió de l'edilícia romana d'una capital provincial.

Les sessions es realitzaran a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya – Demarcació Tarragona, excepte la darrera (dia 30) que es celebrarà a la seu de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica.

Col·legi d'Enginyers Industrials:
Casa del Degà. Carrer Nostra Senyora del Claustre, s/n 43003 Tarragona.
Més informació sobre com arribar-hi, a la següent pàgina web:
www.enginyerstarragona.com

ICAC :
Plaça d'en Rovellat, s/n. 43003 Tarragona. 977 24 91 33 www.icac.net

RSAT:
Carrer Major, 35 pral. 43003.
Tarragona. Telèfon 977 233 789
www.arqueologica.org

La matrícula per assistir al Congrés és gratuïta. Enviar e-mail amb les dades personals per a formalitzar la inscripció a la següent adreça electrònica: info@arqueologica.org

Promou: Reial Societat Arqueològica Tarraconense
Organitzen: Reial Societat Arqueològica Tarraconense, Universitat Rovira i Virgili, Institut Català d'Arqueologia Clàssica, Enginyers Industrials de Catalunya – Demarcació Tarragona
Col·laboren: Ajuntament de Tarragona, Diputació de Tarragona, Autoritat Portuària.

TARRACO:

CONSTRUCCIÓ I ARQUITECTURA D'UNA CAPITAL PROVINCIAL ROMANA

Neque ingenium sine disciplina

Tarragona, 28-29-30 gener 2009

Congrés Internacional en homenatge a Theodor Hauschild

DIMECRES, 28 GENER DE 2009.

PRESENTACIÓ

9.00 h. - 9.30 h. Inauguració del Congrés. Acte de Presentació: Homenatge a Theodor Hauschild. Sr. Francesc Xavier Grau, Mgnc. Rector de la Universitat Rovira i Virgili / Sr. Lluís Maestre, President Col·legi Enginyers Industrials Demarcació de Tarragona / Sra. Dirce Marzoli Directora del Deutsches Archäologisches Institut de Madrid / Sra. Isabel Rodà, Directora de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica / Sr. Rafael Gabriel, President de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense.

I SESSIÓ

ELS MATERIALS PETRIS DE CONSTRUCCIÓ: EXTRACCIÓ, ELABORACIÓ, SISTEMATITZACIÓ I ORGANITZACIÓ DE TREBALLS.
Presideix: Joaquín Ruiz de Arbulo (Universitat de Lleida)

9.30 h. – 10.00 h. Ricardo Mar (Universitat Rovira i Virgili) / Patrizio Pensabene (Universitat la Sapienza de Roma). **Arquitectura i organització d'obres al Fòrum Provincial de *Tarraco*.**

10.00 h. - 10.30 h. Isabel Rodà (Institut Català d'Arqueologia Clàssica). **Marbres locals a Hispania.**

10.30 h. – 11.00 h. Pausa

11.00 h. – 11.30 h. Aureli Álvarez / Anna Gutiérrez (Institut Català d'Arqueologia Clàssica). **Les pedreres locals a Catalunya.**

11.30 h. – 12.00 h. Joan Vianney M. Arbeloa (Reial Societat Arqueològica Tarraconense). **La producció de *broccatello* (jaspi de la Cinta).**

12.00 h. – 12.30 h. Projecció de vídeo: **La pedrera del Mèdol i les noves excavacions**, a càrrec d'Albert Vilaseca Canals (Cota 64)

12.30 h. – 13.00 h. Debat

II SESSIÓ

L'OPPIDUM IBÈRIC DE TARRAGONA I LA CIUTAT REPUBLICANA. VALORACIÓ DE L'IMPACTE CULTURAL ROMÀ.
Presideix: Carmen Aranegui (Universitat de València).

16.00 h. – 16.30 h. Núria Rafel (Universitat de Lleida) / Xosé Lois Armada (Laboratorio de Arqueoloxía de Paisaxe CSIC-XuGa. Santiago de Compostela). **Transformació de l'hàbitat i canvi social en la Catalunya meridional. Segles VIII-VI aC.**

16.30 h. – 17.00 h. Ricardo Mar. **De *Kesse* a *Tarraco*: L'assentament militar i la construcció d'una ciutat republicana.**

17.00 h. – 17.30 h. Maria Carme Belarte (Institut Català d'Arqueologia Clàssica) / Maite Miró (Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya) / Jaume Noguera i Guillen (Institut Català d'Arqueologia Clàssica). **Urbanisme i arquitectura en la Ibèria septentrional.**
17.30 h. – 18.00 h. Pausa

18.00 h. – 18.30 h. Helena Bonet Rosado (Servei Investigació Prehistòrica. València) / Consuelo Mata Parreño (Servei Investigació Prehistòrica. València). **L'urbanisme ibèric a l'àrea valenciana. L*'oppidum* com a centre de poder i reflex del teixit social.**

18. 30h. – 19.00 h. Debat

DIJOUS, 29 GENER DE 2009

III SESSIÓ

LES TÈCNIQUES CONSTRUCTIVES I LA SEVA POSADA EN OBRA A *TARRACO*. LA CONSTRUCCIÓ D'UNA CIUTAT ROMANA (DES D'AUGUST A DIOCLECIÀ)
Presideix: Rafael Gabriel

9.00 h. – 9.30 h. Jaume Massó (Museu Salvador Vilaseca de Reus). **Theodor Hauschild i la tasca del *Deutsches Archäologisches Institut* de Berlín a Tarragona.**

9.30 h. – 10.00 h. Thomas Schattner (*Deutsches Archäologisches Institut*. Madrid). **Munigua.**

10.00 h. – 10.30 h. Joaquín Ruiz de Arbulo / David Vivó (Universitat de Girona). **La construcció del Capitoli de *Tarraco*.**

10.30 h. – 11.00 h. Pausa

11.00 h. – 11.30 h. Josep M. Macias (Institut Català d'Arqueologia Clàssica), Joan Menchon (Ajuntament de Tarragona), Andreu Muñoz (Museu Bíblic Tarraconense), Immaculada Teixell (Ajuntament de Tarragona). **La construcció del recinte superior de culte.**

11.30 h. - 12.00 h. Òscar Martin (Reial Societat Arqueològica Tarraconense). **Aportacions al coneixement de la Plaça de Representació de *Tarraco*.**

12.00 - h. 12.30 h. Jordi López (Institut Català d'Arqueologia Clàssica) / Lluis Piñol (Universitat Rovira i Virgili). **Terracotes a l'arquitectura de *Tarraco*.**

12.30 h. - 13.00 h. Ada Cortès (Institut Català d'Arqueologia Clàssica). **L'arquitectura domèstica a *Tarraco*.**

13. 00 h. – 13.30 h. Josep M. Macias. **L'arquitectura termal a *Tarraco*.**

13.30 h. – 14.00 h. Debat

IV SESSIÓ

LA CIUTAT TARDOANTIGA I EL SEU TERRITORI
Presideix: Eva Subías (Universitat Rovira i Virgili)

16. 00 h. – 16.30 h. Achim Arbeiter (Universitat de Göttingen). **La vil·la de Centcelles.**

16.30 h. – 17.00 h. Francesc Tarrats (Museu Nacional Arqueològic de Tarragona). **La vil·la dels Munts.**

17.00 h. – 17.30 h. Josep Anton Remolà (Museu Nacional Arqueològic de Tarragona). **El suburbi portuari de *Tarraco*.**

17.30 h. - 18.00 h. Pausa

18.00 h. - 18.30 h. César Augusto Pociña (Codex - Arqueologia i Patrimoni). **Evolució arquitectònica de la font monumental romana del carrer de Pere Martell.**